

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΗ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2358	Καθαρὰ Δευτέρα 15 Μαρτίου 2021	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	-----------------------------------	---

Μεγάλη Τεσσαρακοστή

«Τὸ στάδιον τῶν ἀρετῶν ἠνέφκται, οἱ βουλόμενοι ἀθλῆσαι εἰσέλθετε, ἀναζωσάμενοι τὸν καλὸν τὴν νηστείας ἀγῶνα –οἱ γὰρ νομίμως ἀθλοῦντες δικαίως στεφανοῦνται– καὶ ἀναλαβόντες τὴν πανοπλίαν τοῦ σταυροῦ τῷ ἐχθρῷ ἀντιμαχησώμεθα, ὡς τεῖχος ἄρρηκτον κατέχοντες τὴν πίστιν, καὶ ὡς θώρακα τὴν προσευχήν, καὶ περικεφαλαίαν τὴν ἐλεημοσύνην· ἀντὶ μαχαίρας τὴν νηστείαν, ἣτις ἐκτέμνει ἀπὸ καρδίας πᾶσαν κακίαν. Ὁ ποιῶν ταῦτα τὸν ἀληθινὸν κομίζεται στέφανον παρὰ τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως» (αἰν. Κυρ. Τυρ.)

Μπήκαμε, ἀγαπητοί μου, στὴν Ἁγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Νέα παράτασι, νέα **προθεσμία** –ἴσως τὴν τελευταία– μᾶς δίνει μὲ τὸ ἔλεός του ὁ Κύριος, γιὰ νὰ ξεπλύνουμε στὰ θερμὰ δάκρυα μιᾶς εἰλικρινοῦς **μετανοίας** τὴν ἀμαρτωλὴ ζωὴ μας.

Τὰ σφάλματα, τὰ λάθη ποὺ κάνουμε, δηλαδή τὰ **ἀμαρτήματα** **στὰ ὁποῖα πέφτουμε** καθημερινῶς, τὰ μικρότερα ἢ τὰ μεγαλύτερα, τὰ πταίσματα ἢ πλημμελήματα καὶ ἐγκλήματά μας, **εἶνε ὄντως πολλά**, πάρα πολλά, ἀναρίθμητα, ὅπως οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μας καὶ οἱ κόκκοι τῆς ἄμμου στὴν ἀκροθαλασσιά.

Ἀξίζει ἐδῶ νὰ θυμηθοῦμε καὶ νὰ χρησιμοποιήσουμε λόγια ἁγίων ἀνθρώπων ποὺ ἔζησαν τὴν ἀληθινὴ μετάνοια καὶ τὴν ἐξέφρασαν ζωντανὰ μὲ τὸ χάρισμα τοῦ λόγου ποὺ τοὺς εἶχε δοθῆ. Ἡ ὑπέροχη π.χ. ἐκείνη ποιήτρια τοῦ Βυζαντίου, ἡ ἁγία **Κασσιανή**, συνέθεσε τὸ περίφημο τροπάριο ποὺ συγκινεῖ κάθε πιστὸ τῇ Μεγάλῃ Ἑβδομάδᾳ. Παίρνει ἀπὸ τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο καὶ ζωντανεύει τὸ ἐπεισόδιο τῆς **μετανοημένης ἀμαρτωλῆς γυναίκα**, ἡ ὁποία πρὸ τῆς θυσίας τοῦ Σωτῆρος μὲ δάκρυα ἔδειξε τὴ μετάνοιά της καὶ ἄλειψε μὲ μύρα τὰ πόδια τοῦ Λυτρωτοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ (βλ. Ματθ. 26,6-13. Μάρκ. 14,3-9. Λουκ. 7,37-38). Θέτει στὸ στόμα της, καθὼς θρηνεῖ τίς πολλὰς ἀμαρτίες της, τὰ ἀκόλουθα λόγια, ποὺ ἀρμόζουν καὶ σ' ἐμᾶς· «*Ἀμαρτιῶν μου τὰ πλήθη καὶ κριμάτων Σου ἀβύσσους τίς ἐξιχνιάσει, ψυχοσῶστα Σωτήρ μου;*» (δοξ. ἀποστ. αἰν. Μ. Τετ.).

Στὴν εἴσοδο, λοιπόν, τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς ἂς εὐχαριστήσουμε ἀπὸ τὰ βάθη

τῶν ψυχῶν μας τὸν Κύριο γιὰ τὴ νέα παράτασι τοῦ ἐλέους του, ποὺ μᾶς χαρίζει, λέγοντας τὸ **χαρακτηριστικὸ κατανυκτικὸ τροπάριο**· «*Κύριε τῶν δυνάμεων, μεθ' ἡμῶν γενοῦ· ἄλλον γὰρ ἐκτός σου βοηθὸν ἐν θλίψεσιν οὐκ ἔχομεν. Κύριε τῶν δυνάμεων, ἐλέησον ἡμᾶς*» (Μ. Ἀπόδ.), δηλαδή· Κύριε ποὺ ἔχεις ὑπὸ τίς προσταγές σου τίς ἀγγελικὲς δυνάμεις, ἔλα καὶ γίνε σύμμαχος στὸν ἀγῶνα μας· γιατί στὶς θλίψεις μας ἐκτὸς ἀπὸ σένα δὲν ἔχομε ἄλλον βοηθό. Κύριε τῶν ἀγγέλων, ἐλέησέ μας.

* * *

Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, ἀδελφοί μου, ποὺ εἶνε ἡ ψυχικὴ προετοιμασία μας γιὰ τὸ Πάσχα, θεσπίσθηκε γιὰ νὰ μᾶς θυμίξη ἓνα ἐξαιρετικὸ γεγονός ποὺ συνέβη στὶς ἀρχές τῆς δημοσίας ζωῆς τοῦ Χριστοῦ· εἶνε **οἱ τρεῖς πειρασμοί**, τοὺς ὁποῖους περιγράφουν οἱ ἱεροὶ εὐαγγελισταί (βλ. Ματθ. 4,1-11. Μάρκ. 1,12-13. Λουκ. 4,1-13).

Σύμφωνα μὲ τὴ διήγησί τους, ὁ Κύριος μετὰ τὴ βάπτισί του στὸν Ἰορδάνη ἔφυγε **στὴν ἔρημο**. Ἐκεῖ, μακριὰ ἀπὸ τὸ θόρυβο τῶν πόλεων, μέσα στὴν μεγαλοπρεπῆ σιγὴ τῆς φύσεως, ἔζησε μόνος του σαράντα (40) ὀλόκληρες ἡμέρες. Ἦταν «*μετὰ τῶν θηρίων*» (Μάρκ. 1,13), μόνη συντροφιά του εἶχε τὰ ἄγρια ζῶα, τὰ ὁποῖα ὁμως κοντὰ του εἶχαν γίνεῖ ἡμερα καὶ ὑποτάσσονταν στὸν Κυρίαρχό τους σὰν ἀρνάκια ἄκακα. Ἐκεῖ ὁ Κύριός μας τήρησε ἀπόλυτη νηστεία· ἐπὶ σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες οὔτε ἤπιε οὔτε ἔφαγε κάτι. Ἐτοιμαζόταν γιὰ ὅσα θ' ἀκολουθοῦσαν μὲ αὐτοσυγκέντρωσι, ἐμβάθυνε στὴν ἀποστολή του, προσευχόταν ἀδιαιλίπτως, συνωμιλοῦσε διὰ τῆς προσευχῆς μὲ

τόν οὐράνιο Πατέρα. Καὶ τί ὑπάρχει γλυκύτερο καὶ πιὸ ποθεινὸ ἀπὸ αὐτὴ τὴ συνομιλία!

Ἐκεῖ στὴν ἔρημο ὁ σατανᾶς φαντάστηκε ὅτι θὰ δοθῆ μεγάλη μάχη. Ἐπετέθη κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μὲ λύσσα, νομίζοντας ὅτι μπορεῖ νὰ τὸν νικήσῃ. Τρεῖς ἐφόδους ἐνήργησε καὶ τρεῖς πειρασμοὺς δέχθηκε ὁ Ναζωραῖος· τῆς γαστριμαργίας («Πῆς στοὺς λίθους νὰ γίνουν ψωμιά»), τῆς φιλοδοξίας («Πήδηξε κάτω, νὰ ἔρθουν οἱ ἄγγελοι νὰ σὲ πιάσουν») καὶ τῆς φιλαργυρίας («Ἄν πέσης καὶ μὲ προσκυνήσης, ὅλα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου θὰ ἔναι δικά σου»).

Νόμισε ὅτι θὰ τὸν δελεάσῃ, θὰ τοῦ δημιουργήσῃ πάλιν ἐσωτερικὴ. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως νίκησε εὐκόλα μὲ τὴ νηστεία τῆς γαστριμαργίας, μὲ τὴν ἀκτημοσύνη τῆς φιλαργυρίας, καὶ μὲ τὴν ταπείνωσι τῆς φιλοδοξίας. Ὡς ἐνδοξο θρόνο του ἔβλεπε μόνο τὸν τίμιον σταυρὸ καὶ καθόλου δὲν σαλεύθηκε ἀπὸ τὴν ἔλξι ἐγκοσμίων θρόνων. Δὲν δυσκολεύτηκε ν' ἀποκρούσῃ τοὺς πειρασμοὺς χρησιμοποιώντας κατάλληλα λόγια τῆς ἁγίας Γραφῆς κι ἄφησε στὸν ἀντίδικον τὴν ἐντύπωσι ὅτι εἶνε ἕνας πιστὸς ἄνθρωπος ποὺ σέβεται καὶ τηρεῖ τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ. Μὲ τίς ἀπαντήσεις του ὁ Ἰησοῦς δὲν τοῦ ἀπεκάλυψε τὴν Θεανθρώπινη φύσι του. Ὁ ἀπατεὼν ἔτσι ἀπατήθηκε. Τέλος ἔπεσε πάνω του σὰν κεραυνὸς ἡ προσταγὴ «Ἔπαυε ὀπίσω μου, σατανᾶ» (Ματθ. 4,10. Λουκ. 4,8). Ἔφυγε κατησχυμμένος, καὶ οἱ ἄγγελοι ἦλθαν καὶ ὑπηρετοῦσαν τὸν Κύριον.

Ὁ Κύριος, ἀδελφοί μου, μᾶς ἄφησε παράδειγμα νὰ τὸ ἀκολουθήσουμε. Ὅπως πειράσθηκε ἐκεῖνος, ἔτσι πειραζόμεθα κ' ἐμεῖς. Δεχόμεστε **χτυπήματα ἀπὸ τρεῖς πλευρῆς**:

✓ πρῶτον ἀπὸ τὸν «*παλαιὸν ἄνθρωπον*» (Ρωμ. 6,6. Ἐφ. 4,22. Κολ. 3,9), τὸν κακὸ **ἐαυτὸ** μας μὲ τίς ἄτακτες ὁρμές, ἐπιθυμίες καὶ τὴ φιληδονία του,

✓ δεύτερον ἀπὸ τὸν ἀντίθεο «*κόσμον τῆς ἀδικίας*» (1ακ. 3,6) διὰ τῆς ἐπιρροῆς ποὺ ἀσκεῖ ἐπάνω μας εἴτε μὲ θέλητρα καὶ ὑποσχέσεις εἴτε μὲ φόβητρα καὶ ἀπειλές, καὶ

✓ τρίτον ἀπὸ τὸν **σατανᾶ**, ποὺ κινητοποιεῖ τοὺς πάντες καὶ τὰ πάντα γιὰ ν' ἀρνηθοῦμε τὴν ὀρθὴ πίστι, τὴν βεβαίαν ἐλπίδα, τὴν ἀνυπόκριτη ἀγάπη στὸ Θεὸ καὶ τὸν πλησίον μας.

Σκληρὸς εἶνε ὁ πόλεμος αὐτός, φοβερὴ ἡ δύναμις τοῦ ἐχθροῦ. Ἄλλ', ἀδελφέ μου, **πάρε θάρρος**. Δὲν εἶσαι μόνος. Δίπλα σου εἶνε ὁ Χριστός. Αὐτὸς εἶνε ὁ ἀρχιστράτηγος, αὐτὸς στρατηγεῖ κατὰ τῶν δαιμόνων. Κάτω ἀπὸ τὴν ἐνδοξη σημαία τοῦ σταυροῦ πολεμᾶς. Γιατί δειλιάζεις; Ὁ Χριστὸς ἐνισχύει τὴν ἀσθενικὴ θέλησί σου μὲ τὴ χάρι του, μὲ τὰ ἱερὰ μυστή-

ρια τῆς Ἐκκλησίας του καὶ ἐξαιρέτως μὲ τὸ μυστήριον τῆς θείας κοινωνίας. **Ὁ Χριστὸς σοῦ δίνει ὄπλα** ποὺ ἔχουν δοκιμαστῆ σὲ μύριες πνευματικὲς μάχες κατὰ τοῦ σατανᾶ. Ὀπλισμένος μ' αὐτὰ ἀπὸ τὴν ὥρα τοῦ βαπτίσματος σου, μπορεῖς κ' ἐσὺ νὰ πατήσης «*ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων*» καὶ νὰ συντρίψῃς «*πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ*» (Λουκ. 10,19· μυστ. Βαπτ.).

Ποιά εἶνε τὰ ὄπλα; Εἶνε πολλά, καὶ ὅλα μαζί ἀπαρτίζουν στὴν «*πανοπλίαν τοῦ σταυροῦ*», ὅπως ἀκούμε σ' ἕνα ὠραῖο τροπάριον τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς. Εἶνε ἡ «*πίστις*» ποὺ μοιάζει μὲ «*ἄρρηκτον τεῖχος*», εἶνε «*ἡ προσευχή*» ποὺ μοιάζει μὲ θώρακα, εἶνε «*ἡ ἐλεημοσύνη*» ποὺ μοιάζει μὲ περικεφαλαία, εἶνε ἡ «*νηστεία*» ποὺ μοιάζει μὲ μάχαιραν «*ἣτις ἐκτέμνει ἀπὸ καρδίας πᾶσαν κακίαν*» (ἀίν. Κυρ. Τυρ.). Ἰδιαιτέρως τώρα, τὴν περίοδο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἡ Ἐκκλησία σοῦ παραδίδει αὐτὸ τὸ τελευταῖο ὄπλο, τὴ **νηστεία**, σὰν ξίφος, ποὺ ἂν τὸ ἀκονίζῃς ἐπάνω στὴν πέτρα τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, μπορεῖς μ' αὐτὸ νὰ κόψῃς ὅλα τὰ κεφάλια τοῦ ἑπτακέφαλου θηρίου τῆς ἁμαρτίας.

Ἡ νηστεία! Ὅπλο ἄχρηστο σήμερον στὰ χέρια πολλῶν ἀναξίων χριστιανῶν, ἀλλὰ ὄπλο ποὺ ἄλλοτε στὰ χέρια πιστῶν θαυματουργοῦσε. Καὶ σήμερον ὅμως θαυματουργεῖ, ἀρκεῖ **ν' ἀνασυρθῇ ἀπὸ τὴν ἀχρησία**, νὰ στυλωθῇ καὶ ν' ἀστράψῃ στὴ ζωὴ τῶν ὀρθοδόξων.

Ἡ νηστεία! Εἶνε **νόμος βασιλικός**, θεσπισμένος δηλαδὴ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Βασιλεῖα τῶν αἰώνων μὲ ἐντολὴ του στὸν Ἀδὰμ μέσα στὸν παράδεισον (βλ. Γέν. 2,17), καὶ ἀνανεωμένος ἀπὸ τὸν Χριστὸ μὲ τὸ λόγο καὶ τὸ παράδειγμά του.

Ἄς νηστεύσουμε λοιπόν, ἀδελφοί. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς, ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ τηρήσουν τὸν βασιλικὸ νόμον τῆς νηστείας. Ὅποιοι δὲν θέλουν νὰ νηστεύουν, δείχνουν ὅτι εἶνε σαρκολάτρεις καὶ ὑπερήφανοι. «Θεὸ τους ἔχουν τὴν κοιλιά» (Φιλ. 3,19), ἀφοῦ πάνω ἀπὸ ἀποστολικὲς καὶ εὐαγγελικὲς διατάξεις θέτουν τὸ ἄθλιο ἐγὼ τους. Γι' αὐτὸ αὐτοὶ **διατελοῦν ὑπὸ τὸν ἀφορισμὸ** τοῦ Ἰησ. (69ου) Ἀποστολικοῦ Κανόνος, ποὺ λέει: «*Εἴ τις ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος ἢ ὑποδιάκονος ἢ ἀναγνώστης ἢ ψάλτης τὴν ἁγίαν Τεσσαρακοστὴν τοῦ Πάσχα οὐ νηστεύει ἢ τετράδα ἢ παρασκευὴν, καθαιρεῖσθω· ἐκτὸς εἰ μὴ δι' ἀσθένειαν σωματικὴν ἐμποδίζοιτο· εἰ δὲ λαϊκὸς εἴη, ἀφοριζέσθω*» (Ἁμ. Ἀλιβιζάτου, Οἱ ἱ. Κανόνες, Ἀθήναι 1997, σ. 193).

Καθένας, λοιπόν, ἄς καθορίσῃ τὴ θέσι του.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος